

REVISTA FOTOGRAFICA DE CATALUNYA

REDACCIÓ - PROVENÇA, 287 - TELÉFON 71177

ANY. 2
NÚM. 13

JUNY - 1934

Núm. 1 esgotat - núm 5, 5 ptes.

PREU DE SUBSCRIPCIÓ:
Un any ptes. 12'00
Sis mesos ptes. 7'00
Núm. solt ptes. 1'50
Núm. atrasat 2'50
Extranger ptes. 15

AL ENTRAR AL SEGON ANY...

Sentim el goig de poder adreçar una efusiva salutació a tots els aficionats, a les entitats i cases que ens han dispensat la seva confiança per continuar l'obra començada per aquesta revista: en sortir a la llum el primer número del segon any, creiem serà una palesa demostració de l'equivocats que anaven els qui han propalat, amb esperit rebentista, que la nostra estimada revista s'havia extingit, creguts aquests tal vegada que sense el seu concurs no podria viure.

Seguirem desenvolupant la nostra tasca cultural indefinidament, amb el mateix daler i entusiasme del primer dia, si, com creiem, no ens manca la cooperació moral i material de tots els amans de l'Art Fotogràfic.

No ens cansarem d'insistir als nostres amics, que tinguin ben present de no afavorir amb les seves comandes altres marques i cases revedores que les que anuncien a les nostres pàgines, doncs és hora que tots els aficionats de bona voluntat ens imposem una actuació individual d'acord amb les necessitats morals i materials de la nostra revista, assenyalades suara pel consell de les entitats patrocindores i que, en síntesi, no és altre que tenir ben present el lema: «l'afavorir a qui ens afavoreixi».

ART DE LA LLUM deu haver de seguir el seu camí ascendent per voler de tots els aficionats, apartant del nostre camí tot obstacle que privi el seu desenvolupament, per arribar a conquerir el màxim valor entre les publicacions del seu gènere que es publiquen arreu del món.

A més, cal que tot subscriptor s'imposi voluntàriament el deure de captar almenys una altra subscripció, per arribar en un moment que poguem dir amb propietat irrefutable que ART DE LA LLUM és de tots els aficionats de Catalunya

El fet de sortir aquest número amb considerable retard, ha estat per donar cabuda a les nostres pàgines dels actes celebrats per ART DE LA LLUM a la Fira de Barcelona. Els altres números successius apareixeran amb puntualitat.

EL COMITE DE REDACCIO

PRIMER SALÓ D'ART FOTOGRÀFIC

«FIRA DE BARCELONA»

I DIADA DE LA FOTO

El dissabte dia 2 de juny, tingué lloc a «FIRA DE BARCELONA» l'obertura del Primer Saló d'Art Fotogràfic, organitzat per «ART DE LA LLUM» (Revista Fotogràfica de Catalunya).

No es podia esperar per menys que aital exhibició obtingués l'èxit que ha assolit, car els setze «stands» rublerts de fotografies artístiques que figuraven a «FIRA DE BARCELONA» es veieren concorregudíssims tots els dies, mentre durà la Fira, qn hi desfilaren tots els aficionats a la fotografia de Catalunya, i un formós nombre que depassà dels 250.000 visitants que admiraren la bellesa de la nombrosa quantitat d'obres valuoses, fetes amb els diversos procediments coneguts fins avui.

A les onze del matí del dia 10 del mateix mes, el Comitè organitzador, format pels senyors Andreu Mir Escudé, Marcellí Soler i Biosca, Narcís Ricart i Baguer i Joan Roca i Miracle, i el senyor Josep Rodergues i Calmell, President del Comitè de «FIRA DE BARCELONA» es dirigiren a la Sala d'Actes, per celebrar amb gran solemnitat la «DIADA DE LA FOTO», que, com podreu veure, pel parlat en aital diada, fou un èxit que jamai els organitzadors podien capir, i molt menys tractant-se com es tractava d'un jorn que a Barcelona i arreu de la nostra terra era diada de grans festes, totes elles d'un sentit netament patriòtic, esportiu i cultural.

En començar l'acte, el senyor Ricart, després d'unes breus paraules de remerciament a tots els assistents, donà compte de les Entitats representades, les quals eren «Grup Fotogràfic de l'Orfeó Gracienc», «Joventut La Falç», «Secció Fotogràfica del Partit Nacionalista Català», «Associació Intima de Fotografia», «Agrupació Fotogràfica Icària», «Agrupació Fotogràfica Saint-Víctor», «Agrupació Fotogràfica d'Igualada», «Agrupació Fotogràfica de l'Ateneu Obrer Martinenc», «Agrupació Fotogràfica de Catalunya», «Secció Especial de Fotografia del C. A. D. C. I.», «Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Catalunya», «Secció Fotogràfica i Excursionista Els Segadors, de l'Orfeó de Sans», «Secció Fotogràfica de l'Ateneu Igualadí de la classe Obrera», «Secció Fotogràfica de la Societat Iris, de Mataró», «Secció Fotogràfica del Centre Excursionista de Sabadell», «Secció Fotogràfica del Centre Excursionista de Terrassa», «Secció Fotogràfica del Centre Excursionista Minerva», «Agrupació Fotogràfica Abad Oliva», «Secció Fotogràfica del Casal dels Lluïsos de Gràcia», «Secció Fotogràfica de la Unió Excursionista de Catalunya», «Secció Fotogràfica del Club Excursionista de Gràcia», «Agrupació Cultural Francesc Aragó», «Agrupació Cultural Icària», «Casal Icària», «Foment de les Arts Decoratives», «Secció Fotogràfica del Club Muntanyenc Barcelonès» i «Agrupació Fotogràfica Montserrat, de Figueres».

A continuació féu ús de la paraula el senyor Andreu Mir i Escudé :

Amics : En nom del Comitè Art de la Llum em plau saludar-vos i remercier-vos per la vostra assistència a la festa d'avui.

La significació de la Diada de la Foto, si no en tingués d'altra, n'hi hauria prou amb poder-la qualificar d'acte d'afirmació fotogràfica. Es per primera vegada que a Catalunya s'han aplegat públicament els aficionats a l'art fotogràfic, i això sol ja és un motiu per creure en la necessitat d'anar a la implantació anual de la Diada de la Foto ; la que en aquests moments estem celebrant, bé podem dir que ha estat un assaig o tanteig, per veure si el nostre món fotogràfic s'interessava per aquesta classe de manifestacions. El Comitè organitzador està plenament satisfet de l'èxit obtingut pel primer Saló fotogràfic i per la primera Diada de la Foto, a la Fira de Barcelona ; majorment si es té en compte que aquests actes han hagut poc menys que

improvisar-se, doncs no havem disposat ni de temps ni de mitjans suficients per portar-ho a cap, tal com hauríem desitjat tots.

L'avinentesa que ens oferia el Comitè de la Fira de Barcelona, no podia desapropiar-se, puix segurament seria difícil haver trobat altra oportunitat.

Amb tot i els seus defectes, podem dir que des d'aquest moment queda instaurada la celebració de la Diada de la Foto per la nostra revista ART DE LA LLUM i aprofito aquest moment per demanar-vos un fort aplaudiment per al seu iniciador, el nostre estimat amic Pere Català.

Hem d'establir entre els amants de l'Art Fotogràfic un efusiu corrent de simpatia permanent perquè cada any en aquesta diada es posi en evidència la nostra compenetració i sapiguem superar-nos fent d'aquestes dues manifestacions una esplendorosa demostració de la capacitat fotogràfica de Catalunya, tal com correspon a l'esperit racial de la nostra raça.

I permeteu-me, amics, que us parli una mica de la nostra revista, avui que ens hem manifestat en forma col·lectiva, crec que és el moment per cridar-vos l'atenció, per demanar-vos el vostre constant concurs a profit de la revista. Penseu que l'esforç que representa la vida d'una revista especialitzada com ART DE LA LLUM, de mitjans econòmics migradíssims, és una penúria per als seus animadors sostenir-la. Aquests neguits només poden aminorar-se considerant-vos tots col·laboradors efectius, d'aquesta manera la tasca serà més repartida i serà un positiu fet social. Tots els subscriptors s'han de considerar editors de la revista, i si així ho feu, desapareixeran les falles i improvisacions que hàgiu pogut observar.

Es un daler constant dels que formen el Comitè de redacció poder perfeccionar el contingut d'ART DE LA LLUM, però no ens heu de deixar sols en aquesta tasca si voleu tenir dret a criticar-la. Dintre les possibilitats creadores de cada un dels nostres aficionats hi poden haver-hi idees i suggerències que siguin un bé per a la nostra revista, doncs cal no ésser egoista quedant-se tancat en si mateix.

Un altre aspecte que cal posar en evidència en aquests moments, és el concurs o ajut que les marques productores i cases del ram fotogràfic aporten a la nostra revista; referent a les que ja anuncien en ella, sols tenim paraules d'agraïment, però aquelles altres que han rebut la nostra revista amb indiferència o menyspreu, hem de dir-les-hi que el seu comportament no és el que correspon als seus mateixos interessos, doncs s'haurien de donar compte que la nostra revista és un òrgan de propaganda efectiva i directa, com cap altra puguin assenyalar. Si hem de convenir que els aficionats som els que en major quantitat nodrim els calaixos de fabricants, constructors i revenedors, no compremem la seva actitud si al cap i a la fi són ells els únics que en toquen els beneficis.

Si voleu que la nostra revista sigui modèlica dintre el seu gènere, sols hi manca una petita aportació de tots els elements que abans hem esmentat.

Penseu, amics, que les valors que menen els pobles al seu definitiu retrobament, no és tan sols la política, sinó el major grau de cultura que posseeix, i nosaltres, els aficionats, tenim el deure d'aportar-hi la nostra modalitat.

Seguidament el senyor Carles Maria de Quintana, digué:

Senyors:

L'amable insistència dels amics Mir, Carbonell i Roca han fet variar la meua resistència i m'han convertit de senzill oient que em proposava ésser en tot cas, a conferenciant improvisat. La única cosa que he pogut aconseguir, en perjudici dels que m'escolteu ha estat de reduir bastant el tema que havia d'explicar el señor Carbonell, tant suggestiu, com imposable de tractar-lo sense una seriosa preparació. Ell havia de fer un estudi comparatiu entre la fotografia artística nostrada i l'estrangera. Jo em limitaré a exposar unes quantes suggerències que, al meu entendre, crec necessàries, per no dir imprescindibles, de posar-les a la pràctica per tal de posar la nostra fotografia d'art al nivell de la de fora i, encara, potser, superar-la. I al dir aquestes paraules em refereixo, naturalment, al conjunt de l'obra

fotogràfica de la nostra terra, no al treball individual dels nostres grans artistes, prou coneguts arreu del món on aquest art és cultivat i tinguts classificats entre els de primer rengle.

I he dit que potser superaríem el nivell, d'altres nacions perquè, àdhuc considerant la nostra obra en conjunt, no ens manca gaire d'arribar a la fita que ha permès a d'altres terres assolir un renom fotogràfic mundialment reconegut. I si tenim en compte que això ha estat aconseguit pel nostre propi esforç; sense cap mena d'ajut oficial de ningú; explotant un cop més la nostra condició d'excel·lents autodidactes que som, per nostra sort, els catalans, i la lleu d'artista que portem dins la nostra ànima llatina i mediterrània, no serà gran meravella que si, a aquestes circumstàncies, naturals, innates, hi afegim uns mètodes, una ordre, una experiència, unes lliçons, uns ajuts, en sí, els mitjants amb què altres pobles menys ben dotats, artísticament parlant que el nostre, han bastit llur ben guanyada fama, veiem la fotografia artística de Catalunya encimbellada en un dels pics més alterosos del món de l'Art de la Llum.

Per assolir aquest bell objectiu entenc jo que són tres les forces que han de concórrer-hi: la particular (no pas en el sentit individual), la colectiva i la oficial.

La particular, és la que ja venen fent amb admirable esforç i constància les nostres Agrupacions, Centres, Associacions, Seccions, etc., de la nostra terra, això és el foment del nostre art per tots els mitjans que tenen al seu abast: cursos, exposicions, competicions i salons, reunions, Revistes i tota mena d'ensenyaments escrits i orals de què es poden valdre.

La colectiva, és la que podria dimanar de la conjunció de les capacitats d'aquestes entitats espargides per nostra terra, per mitjà de la Federació de totes elles. Amb ella unificaríem els nostres treballs esparços, i d'acord amb l'adagi: «La unió fa la força» el que pot fer moure endavant ni un sol pas de les nostres societats fotogràfiques per sí soles, s'aconseguiria fer-ho rodolar fàcilment amb l'esforç aplegat de totes elles o de llur majoria. Però d'això ja us en parlarà l'amic Soler amb més detall i molt millor que jo podria fer-ho (magníficament).

Respecte a la força oficial, sí que cal confessar que anem molt endarrerits. Mai ningú encara a la nostra terra s'ha preocupat, de dalt estant, de la fotografia d'una manera seriosa, i sobretot, permanent; i ens sembla que ja és hora que es faci. Les entitats unides poden fer molt, com ja hem dit; però quan es vegin ajudades oficialment, podem afirmar que ho podran fer tot. ¿Ja que és el que més indispensablement li cal l'ajut oficial? Com que tot està per fer, podríem donar una llista molt llarga; no siguem, però, exigents i volguem fer les coses ben fetes encara que sigui amb modèstia, i de mica en mica.

En primer lloc, caldria que les nostres Corporacions es persuadissin d'un cop de la formidable importància que avui té la fotografia en tots els seus aspectes. Amb governants convençuts d'aquesta gran veritat, fóra ben fàcil d'obtenir subvencions per a salons internacionals d'art fotogràfic; per a la publicació de bones revistes de fotografia dedicades a cada una de les seves poliedriques manifestacions; per a l'edició d'una completa i moderna Biblioteca fotogràfica catalana, i la del seu complementari Diccionari fotogràfic tal com ja vaig indicar en un article butlletí de l'A. F. de C. i sobretot, per a la institució d'una escola fotogràfica que, de moment, podria consagrar-se a la seva part utilitària, o sigui, la de propaganda turística i la d'anuncis i reclams publicitaris, creant aquesta assignatura, cada dia més interessant i imprescindible, en la carrera del Comerç. Aquesta escola, per sí sola aniria eixamplant-se i no trigaríem a tenir el Laboratori-Escola d'on es formarien els nostres futurs químics i tècnics fotogràfics, i d'entre ells, els mestres que aplicarien aquests coneixements a l'art pur i els divulgarien entre els nostres conreadors de tan bella afició de l'esdevenidor. D'ella també en sortirien els nostres tan desitjats i necessaris fabricants de productes fotogràfics. Tot això faria indispensable la creació dels conseqüents Museus de Fotografia que ja a hores d'ara, es troben a mancar; essent, doncs, una cosa necessària, l'ajut econòmic o bé la Federació Oficial no trigaria a venir.

Crec, per tant, que hem d'aprofitar tota avinentesa, per petita que sigui, per tal d'interessar fortament i sincerament les nostres autoritats en tot allò

ESTUDI
TRANSPORT

R. BATLLES

PLACA 97

DIUMENGE D'HIVERN
BROMOLI

A. CAMPAÑA

EL MOLÍ
BROMUR

J. PUIG

EL POBLE
BROMUR

E. AZNAR

TURBONADA...
BROMUR

J. PASCUAL

PAISATGE
BROMUR

E. PEDROLA

CAPVESPRES
BROMUR

F. ESTRANY

DIA GRIS...
BROMUR

B. OLIVER

PLACA 101

REFLEXE
BROMUR

R. COSTA

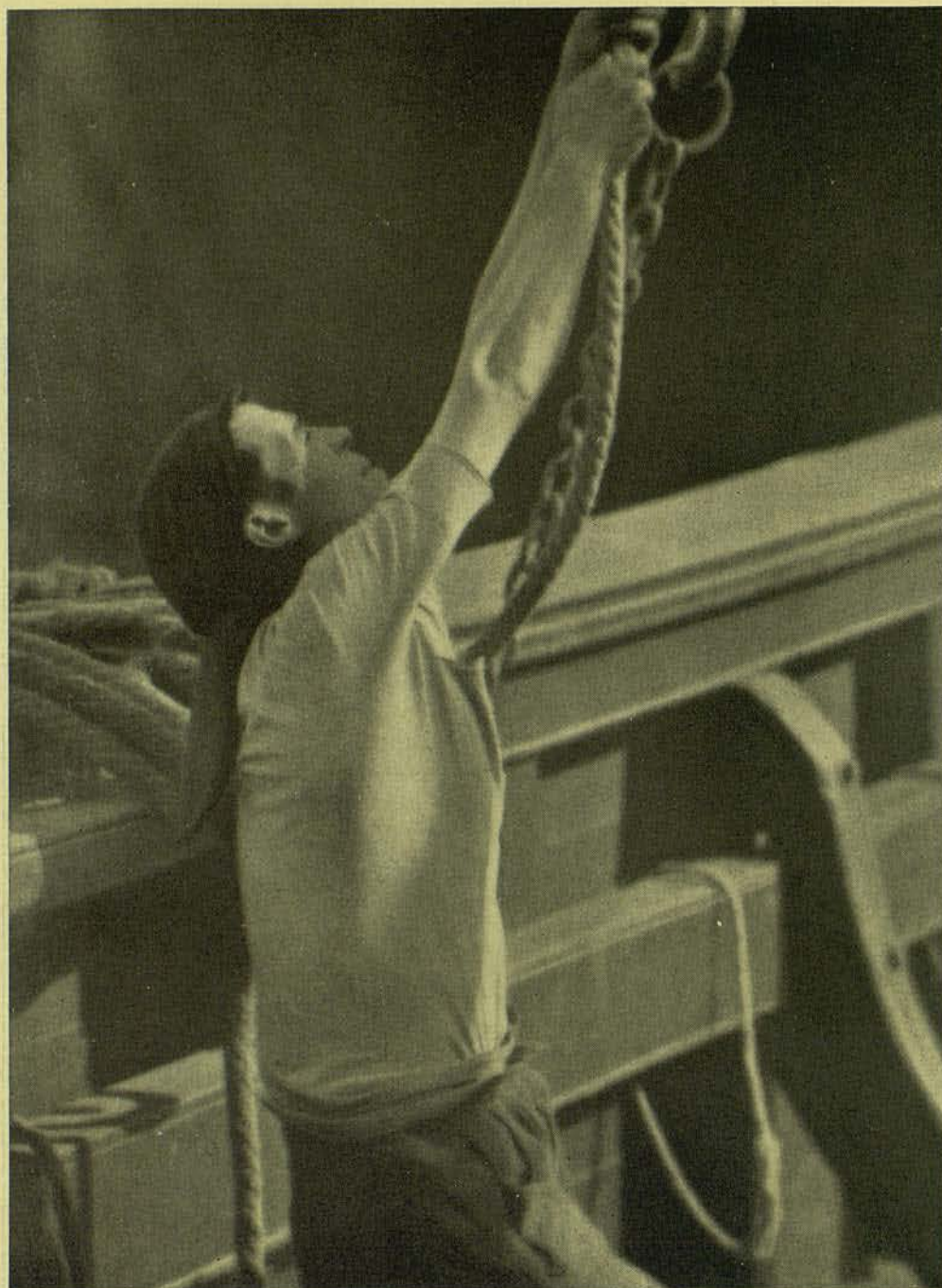
BARQUES I XARXES
BROMUR

J. ESCAYOLA

1...
BROMUR

J. M. LLADÓ

HISSA!
BROMUR

A. ARISSA

que a la fotografia es refereixi, sense defallir en les possibles indiferències que hom pugui trobar, portant en el nostre esperit, el convenciment que a la fi triomfarem. A tota esdevinença el nostre entusiasme ha d'ésser infrangible.

Potser em direu que ens oblidem de la força individual que també, indubtablement, ha d'influir a l'assoliment de la plenitud del nostre art fotogràfic. Expressament l'hem deixat per al final. Si no l'hem inclòs en les forces anteriors és perquè creiem que cap fotògraf de la nostra terra, conscient que cal fer per ella obra positiva, per gran que fos el seu mestratge, hauria de romandre isolat, pretenent que el seu esforç, per meritori que sigui, pugui obtenir el que la pinya mancomunada de molts no ha pogut aconseguir. El seu deure és d'ingressar en alguna de les nostres Associacions fotogràfiques per tal d'ajudar-la i d'ésser ajudat a reeixir en el seu comès.

Heu-vos ací, doncs, lleugerament esbossat el pla que al meu modest entendre s'ha de seguir si volem posar la nostra terra al nivell dels pobles capdavanters de la fotografia artística, o potser més ben dit, de l'art fotogràfic; portant-lo a cap, veuríem realitzada aquella obra de conjunt que tots cerquem perquè sabem que d'ella ha de sorgir l'estil característic que creï l'escola catalana que el farà diferenciar de totes les altres, com ja han assolit aquells països que volem igualar, i potser, repeteixo, ultrapassar en aquesta bella branca de l'activitat estètica de la humanitat.

Després el senyor Marcellí Soler Biosca, s'explanà en consideracions respecte de molts punts que foren molt ben rebuts per tots els assistents.

Comença regraciant el Comitè de la Fira de Barcelona per les facilitats donades i els encoratjaments rebuts de la part de tots i en particular del senyor Rodegues, que presideix, i de passada remercia públicament els companys de Comitè, senyors Mir i Ricart sobre els quals va recaure la feixuga tasca de la instal·lació de la gran exposició del Primer Saló d'Art fotogràfic «Fira de Barcelona», que s'havia pogut admirar suara. Lamenta, en canvi, amargament que en la fira d'una ciutat de la importància fotogràfica de Barcelona, ciutat que ja abans de la guerra europea es disputava amb Moscou la supremacia mundial de l'estereoscòpia, no hi hagi, ni per mostra, un sol stand de les moltes marques fotogràfiques que es disputen el nostre mercat.

Diu a continuació que el que les marques i representants hagin desertat del seu lloc fent el buit a la fira, ens ha d'incitar a nosaltres, aficionats, a acudir tots com un sol home a la pròxima manifestació de l'any que ve, organitzant, si el Comitè de la Fira hi està conforme —i això així ho volem creure— una exposició retrospectiva de la fotografia. Car és bo recordar ací allò que Joan Sacs, en el primer número de la nostra revista deia de la fotografia, com el mateix autor de les pàgines de «Mirador» estant fa pocs dies repetia referint-se a la litografia, que Catalunya fou una de les primeres nacions on es practicà. Diu que cal salvar tot aquell bé de Déu de daguerrotips, fotografies dels nostres avis, així com objectius i màquines venerables de placa i mitja placa que es podreixen a les golfes polsoses de viles i pobles de Catalunya, si no volem que les generacions futures ens tirin en cara la nostra incúria. Cal que tot això s'exhibeixi, i cap lloc millor que la propera Fira de Mostres, abans de passar a formar part integrant del Museu fotogràfic de Catalunya, que dintre del seu gran optimisme voldríem, com formant part integrant o anexa de la futura Escola fotogràfica del nostre país.

Si un esguard enrera, cap a les vellúries de «illo tempore» és interessant per veure el camí recorregut, és per això que fóra de desitjar que es prenguéss a casa nostra el costum de presentar cada any a la Fira les últimes novetats i avenços de la indústria fotogràfica. Si a d'altres països es fa —i alguns d'ells no tenen, ni bon tros, la importància del mercat de Barcelona—, per què, doncs, no fer-ho ací?

Continua dient que la fotografia a casa nostra ha arribat a un grau de maduresa tal que els motllos actuals li vénen petits, i que cal estructurar-la: però, de quina manera? Doncs anant de dret a la Federació d'Entitats fotogràfiques de Catalunya, i més ara que amb tanta insistència es parla de la

Federació d'Entitats de Cinema Amateur (1). Si els de la fotografia dinàmica, que tot just fa tres anys que s'ha donat a conèixer, ja es federen, ¿què fan, doncs, els de la fotografia estàtica després de tants anys?, es pregunta el senyor Soler.

Diu que tan aviat com es constitueixi la Federació es tenen, com aquell qui diu, de constituir-se «ipso-facto» els diferents Comitès de treball, car la feina a fer és gran. Al seu judici caldria organitzar dos Salons circulants. L'un destinat a fer-ho dintre de Catalunya per ciutats, viles i pobles, de preferència amb ocasió de llurs festes majors, i que tindria la missió de desvetllar l'afició a l'art de la llum i ensems depurar els gustos, i un altre de més selecte dedicat a fer-ho a l'estranger, a fi de propagar arreu del món l'existència d'una Catalunya fotogràfica.

Més havent la fotografia adquirit un volum tal a casa nostra que cal imposar una miqueta d'ordre en llurs manifestacions evitant el que es repeteixi sovint el que passa en els actuals moments, o sigui, que se celebrin mitja dotzena d'exposicions alhora, mentre altres mesos no n'hi cap, la qual cosa, no cal dir-ho, és en detriment dels èxits respectius, per més bona voluntat que els aficionats hi vulguin aportar.

Cal —segueix— acabar amb aquesta anarquía, confeccionant un calendari fotogràfic per a Catalunya, i en dir calendari, no es refereix al calendari material (encara que això potser serà factible més tard), sinó a un ordre cronològic que reguli les diferents exposicions a celebrar durant l'any a la nostra terra a fi d'evitar agombolaments en determinats mesos, que tant d'èxit resten a les mateixes, ja que a la majoria dels nostres aficionats els és impossible concórrer a diversos salons alhora. Inútil dir que les manifestacions tradicionals i aquelles altres de caire estrictament societari, com és, per exemple, el Saló de final d'any de l'A. F. de C., no sofriran cap variació.

Troba que hi ha un altre punt digne d'esment en l'acte que se celebra, i és el concernient a la fotografia turística. En mirar la signatura de les obres de propaganda editades per organismes oficials, hom seria temptat de creure que a casa nostra no tenim res o gairebé res i com que això no és veritat, malgrat que tot ho fa creure degut al fet que el molt de bo que tenim, però que per desgràcia és gairebé desconegut, caldria un dia o altre fer un gran Saló de Fotografia Turística a l'objecte que Sindicats i organismes oficials ho tinguessin ben present en llurs futures propagandes.

El públic que durant el vibrant parlament del senyor Soler i Biosca havia subratllat diversos indrets amb murmuris d'aprovació, el seu curt, però vibrant parlament, esclatà en una franca ovació en acabar aquest amb un visca la Catalunya fotogràfica i la futura Federació.

Tot seguit el senyor Pere Català començà dient :

Amics!

Així com el pelegrí en trobar un company de ruta amb el qual comparteix la calor, la conversa i la pols del camí, se sent pres d'un sentiment fraternal envers aquell company desconegut, així jo, que com vosaltres he vingut ací endut per l'afició a la fotografia, em sento pres d'aquest sentiment de fraternal espiritualitat, i he de dir-vos a tots, amics.

Creieu que si afirmem la personalitat colectiva de la nostra afició fotogràfica les coses del nostre art marxaran d'altra manera.

Avui, ni els mateixos que es beneficien de la nostra afició consideren aquesta personalitat ja que ens donen en llengües estrangeres, fórmules, maneres d'usar i propagandes dels productes que emprem fent cas omís de si ho entenem o no. Tampoc hi ha aquella compenetració i simpatia entre professionals i aficionats, compenetració que portaria el respecte a les atribucions alienes.

No hi ha l'estímul que es deriva del canvi d'impressions i de l'ambient

(1) Nota de la Redacció: En entrar en caixa aquesta nota, això ja és un fet.

d'entusiasme que tant influeix en l'ànim de l'individu exaltant-lo a l'hora de les execucions.

No hi ha la relació fraternal que caldria entre venedor i comprador. Aquella relació que motivaria l'organització d'actes de cultura i el millorament fotogràfic.

No tenim llocs verament organitzats d'ensenyament, ço que fa que hom s'hagi d'organitzar individualment.

I els professionals en la lluita constant per la vida, no triomfen, perquè concedeixen al públic més del que pot concedir-se-li degut al fet que el professional veí ha fet oferta a més baix preu.

L'acte d'avui és per a mi d'una emoció tal, que sols puc comparar-la a la sentida fa una vintena d'anys. Permeteu-me que ho recordi.

Sentia tot l'entusiasme de la joventut i el dinamisme propi d'una companyonia estimulante.

Havíem fundat la Secció de Fotografia del C. A. D. C. I. Aquesta entitat, amb un braó inaudit, adquirí la casa que té avui i solemniament s'hi traslladà.

L'acte del trasllat, constituí una brillant manifestació de patriotisme, portant la bandera barrada per guia i com a impuls motor un sentiment patriòtic tan exacerbant com comprimit. Un sentiment pujat al roig viu per escenes violents de càrregues, de tocs d'atenció, de cops de sabre i d'assalt i incendi de redaccions de periòdics catalans. Tots ens sentíem fonament catalanistes.

El C. A. D. C. I. era, com és, malgrat totes les pressions, el símbol d'una raça forta i el seu nombre de socis i el seu braó, que obligava a fer el trasllat, simbolitzava la confiança i auguri del pròxim triomf de Catalunya. Llavors a Catalunya no hi havia més que catalanistes i anticatalanistes. Els matisos es fonien en un sentiment únic de catalanitat que estava per damunt de tot. Erem lírics, avui som pràctics.

Aquells lirismes ens feien fer coses, moguts per l'entusiasme. Sabíem sacrificar-nos desinteressadament, anònimament. Així, durant la manifestació del trasllat, la joventut que constituïa el grup fotogràfic del Centre, admirablement organitzat, treia clixés, que ciclistes del grup portaven al laboratori d'un company, que havia refusat heroicament el gaudi patriòtic d'aquella manifestació, per tal de fer desinteressadament el servei de revelar els clixés i fer-ne ampliacions ràpidament.

L'últim clixé, copsà el darrer parlament en l'acte de presa de possessió. I en tant que els manifestants es dirigiren a «Miramar» per tal de celebrar l'àpat, es feren les operacions de laboratori. Quan els manifestants s'assegueren a taula, una ovació formidable esclatà. Set magnífiques ampliacions de full foren col·locades a les parets del menjador del Restaurant Miramar. Els entusiastes aficionats del C. A. D. C. I. acabaven de batre el rècord de velocitat en execucions fotogràfiques, i la Secció de Fotografia del Centre, es consolidava, per mitjà de la seva Joventut entusiasta per Catalunya i per la Fotografia.

D'aleshores ençà, jo no he sentit una emoció tan viva com la d'avui.

Veure'ns congregats un nombre de companys d'afició, encara que pocs pels que hi hauria d'haver, representa el triomf i consolidació de la «Diada de la Foto», que esperem repetir anualment. I la consolidació de la Diada de la Foto, representarà el retrobament anual de cares amigues, l'estimulant de l'afició, la compenetració i respecte mutu entre aficionats i professionals i l'afirmació de la nostra personalitat col·lectiva. I us sembla això poc?

Ah! amics. Si Catalunya en tots els seus aspectes hagués sabut afirmar la seva personalitat col·lectiva, cregueu que avui seria més rica i plena.

L'individualisme no és pas la condició que enalteix la cultura dels pobles!

La Diada de la Foto establerta i repetint-se anualment, pot representar un llaç d'unió que trenqui diferències, puntualitzi situacions i amplii els horitzons de l'amateur i del professional.

Així jo us invito a tots a persistir en la celebració de la Diada de la Foto, que espero veure l'any vinent ampliada amb la col·laboració de tots aquells

que senten l'entusiasme per l'art de la fotografia o que d'ella viuen, com els revededors, representants i productors d'articles fotogràfics.

Jo espero veure l'any vinent (aquest any ha estat massa prematur), les vies barcelonines proclamant la DIADA DE LA FOTO, amb exhibicions i venda de materials que estimuli el vianant a interessar-se per la Fotografia.

En aquesta època en què l'esplendor del sol és un cant a la vida i és tot joia i optimisme, jo no puc per menys de donar un crit de: Visca la Diada de la Foto!

Fet el silenci, que trencaren aquells aplaudiments que tots els reunits dedicaren al senyor Josep Rodergues i Calmell, President de «FIRA DE BARCELONA», dita personalitat resumí l'acte amb les següents paraules:

Amics.

Si intrús vol dir posar-se allà on no et demanen o allà on res puguis fer-hi malgrat la vostra gentilesa en convidarme a n'aquest acte, continuó éssent un intrús.

La Fira de Barcelona s'ha sentit profundament honorada amb la vostra cooperació i amb la notable exhibició que tan alt posa el prestigi de «Art de la Llum».

Jo recullo les paraules del senyor Soler i Biosca per a dir-li en nom de la Fira: l'any que ve altres tantes facilitats us seran donades. Jo recullo les del senyor Català, per a dir-li: ara ja ho sabem amb un any d'avençada, i per tan, tenim a l'avenir prou temps per a preparar-vos.

Maragall, l'excels, en son «Cant Espiritual», deia:

...Senyor; jo que voldria aturar tants moments de cada dia per fê'ls eterns a dintre del meu cor!... i vosaltres haveu aconseguit aturar molts moments de cada dia, per fê'ls eterns davant dels nostres ulls.

Amics de l'«Art de la Llum»! haven assolit un mestratge en la vostra obra, un tan depurat refinament, que penso que la màquina fotogràfica ja per a res no hi compta; en cada un de vosaltres, avesats a copsar belleses, els ulls us fan d'objectius i la vostra ànima és la *placa* que s'impresiona, i per això us surten tantes meravelles.

No oblideu mai els paisatges i l'obres arquitectòniques de la nostra Pàtria, Catalunya la única, i propague-les perquè els de fora ho vulguin conèixer. Si no trovaven tanta bellesa en la realitat, com en les vostres fotografies, expliqueu com ho veieu vosaltres, amb tots els entusiasmes del vostre enamorament.

Amics: que per molts anys, l'Art us sia guiatge i la Llum ompleni el vostre esperit.

Un nou esclat d'aplaudiments premià els mots versats en el discurs magnífic del senyor Josep Rodergues.

Bon punt tothom ja es disposava a anar a visitar altra vegada les obres, el senyor Narcís Ricart, en nom del Comitè de Redacció d'ART DE LA LLUM féu present a tots els allí congregats, que dintre d'unes poques setmanes seran convocades totes les Entitats Fotogràfiques de la nostra terra a una reunió, a fi i efecte d'estudiar detingudament la forma que s'haurà de donar a la tant desitjada Federació d'Entitats Fotogràfiques de Catalunya.

Dintre d'un entusiasme mai no vist a casa nostra en matèria fotogràfica, tots els assistents comentaven la bella idea de constituir l'aital Federació, exposant ja un sens fi de suggerències i propòsits per a realitzar-la com més prompte millor. En un dir-ho tot: tant el I SALÓ D'ART FOTOGRAFIC «FIRA DE BARCELONA» com la «DIADA DE LA FOTO» foren dues manifestacions que podem dir ben alt ens auguren grans èxits en anys successius!

—Entitats Fotogràfiques i Aficionats d'arreu de Catalunya! Per patriotisme i dignificació de la vostra Revista i per l'enaltiment de l'art que practiquem tots, envieu el vostre butlletí de subscripció a «ART DE LA LLUM»!